

Článek 6

Článek 6-1

Přístup k soudu

Vyškrtnutí občanskoprávní žaloby ze seznamu z důvodu imunity státu: *nedošlo k porušení*

Skutkový stav – Stěžovatelka, irská občanka, byla propuštěna ze svého místa administrativní pracovnice na velvyslanectví Spojených států v Londýně. Podala proti vládě Spojených států žalobu pro údajnou diskriminaci z důvodu pohlaví. Soud pro pracovní spory její žalobě vyhověl a obě strany se dohodly na odškodnění ve výši 12 000 liber šterlinků. Stěžovatelka se poté neúspěšně ucházela o jiná pracovní místa na velvyslanectví. Podala další žalobu k soudu pro pracovní spory, v níž tvrdila, že nebyla přijata do pracovního poměru kvůli své předchozí žalobě, a tudíž se jednalo o viktimizaci a diskriminaci ve smyslu zákona o diskriminaci z důvodu pohlaví. Spojené státy soud vyrozuměly, že mají v úmyslu dovolat se své jurisdikční imunity a předložily čestné prohlášení v tom smyslu, že dotyčná pracovní místa náležela k administrativnímu a odbornému personálu velvyslanectví, a tudíž se na ně vztahovala imunita. Stěžovatelka byla svým právním zástupcem informována, že Spojené státy mají právo se dovolávat imunity a že proti tomu neexistuje vnitrostátní opravný prostředek.

Právní posouzení – článek 6 odst. 1: Otázka, zda má určitá osoba soudně uplatnitelný nárok, může záviset nejen na hmotném obsahu práva stanoveného vnitrostátní právní úpravou, ale též na existenci procesních překážek. Nebylo by v souladu se zásadou právního státu ani se základní zásadou, na níž stojí článek 6 odst. 1, pokud by stát mohl bez kontroly orgánů Úmluvy vyjmout z rozhodovací pravomoci soudů celý určitý okruh občanskoprávních nároků nebo přiznat imunitu velkým skupinám či kategoriím osob. V projednávané věci se řízení, jež měla stěžovatelka v úmyslu zahájit, týkalo uznaného žalobního důvodu, a sice diskriminace v zaměstnání z důvodu pohlaví, přičemž poskytnutí imunity nezakládalo hmotné právo, nýbrž vytvářelo procesní překážku bránící soudům rozhodnout o předmětném právu. Nebylo nutné rozhodovat o tom, zda stěžovatelčin případ spadá do kategorie sporů státních zaměstnanců, která je z působnosti článku 6 vyjmuta, a Soud postupoval na základě použitelnosti článku 6.

Právo na přístup k soudu může podléhat určitým omezením za předpokladu, že tím není zasaženo do jeho samé podstaty. Omezení musejí sledovat legitimní cíl a být přiměřená. Přiznání svrchované imunity státu v občanskoprávním řízení sleduje legitimní cíl dodržování mezinárodního práva za účelem podpory zdvořilosti a dobrých vztahů mezi státy. Pokud jde o přiměřenost, Úmluva by měla být v maximální míře vykládána v souladu s dalšími pravidly mezinárodního práva, včetně těch, jež se týkají státní imunity. Státem učiněná opatření, jež reflektují obecně uznávaná pravidla mezinárodního práva veřejného týkající se státní imunity, tedy v zásadě nemohou být považována za nepřiměřené omezení práva na přístup k soudu. Mezinárodní praxe se v tomto ohledu rozchází v otázce, zda se státní imunita i nadále vztahuje na soudní řízení týkající se zaměstnání na zahraničních velvyslanectvích, a pokud ano, zda se uplatní ve sporech ohledně všech zaměstnanců, či pouze vyšších funkcí. Spojené království jistě není osamocené se svým názorem, že se na ně imunita vztahuje. Navíc se řízení v tomto případě netýkalo smluvních vztahů stávajícího zaměstnance, nýbrž údajné diskriminace při přijímání zaměstnanců, ve kterém mohou v případě zastupitelských úřadů z povahy věci hrát roli i citlivé a důvěrné otázky. Nezdá se, že by v mezinárodním právu byl patrný nějaký trend k uvolňování pravidla státní imunity v této oblasti. Za těchto okolností nebylo možno říci, že by Spojené království překročilo svůj prostor pro uvážení.

Závěr: nedošlo k porušení (šestnáct hlasů proti jednomu).